



Vlaams
Parlement

vergadering **C133 – LAN8**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 27 februari 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de vergoeding voor sociale promotie voor vorming in de land- en tuinbouwsector - 757 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over incidenten tussen Franse en Vlaamse vissersvaartuigen - 860 (2012-2013)	5
Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het bereikte compromis over het EU-budget en de gevolgen hiervan voor de Vlaamse land- en tuinbouwsector - 868 (2012-2013)	
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over Europese landbouwsubsidies - 889 (2012-2013)	
Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de invulling van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) - 897 (2012-2013)	
Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de Europese middelen voor het Vlaams plattelandsbeleid - 909 (2012-2013)	7
Vraag om uitleg van mevrouw Linda Vissers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het Plattelandsfonds - 961 (2012-2013)	16
Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het paardenvleesschandaal en de vragen hieromtrent aan het federale niveau - 990 (2012-2013)	21

■

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de vergoeding voor sociale promotie voor vorming in de land- en tuinbouwsector - 757 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Voorzitter, minister-president, collega's, in deze commissie werd al een aantal malen gewezen op de almaar toenemende schaalvergroting in de land- en tuinbouwsector. De cijfers uit het recent gepresenteerde Landbouwrapport (LARA) bevestigen overigens dat er altijd maar grotere en gespecialiseerde landbouwbedrijven bij komen en dat deze ontwikkelingen bijkomende ondernemerscapaciteiten vergen van onze landbouwers. Daar zijn we het ondertussen ook allemaal over eens.

Onze landbouwers moeten niet langer enkel een goede boer zijn, ze moeten ook over heel wat bedrijfseconomische kennis beschikken. Dat ze vandaag jammer genoeg niet allemaal over die zeer uitgebreide bedrijfseconomische kennis beschikken, is hier al een aantal keren aan bod gekomen. Ik denk bijvoorbeeld aan het expertenrapport over de eventuele toekomstige evolutie in de melkveehouderij waarin experts aangeven dat een van de belangrijkste knelpunten zich wel eens zou kunnen bevinden op het vlak van het ondernemerschap om de verhoopde schaalvergroting effectief te kunnen realiseren.

Het is dan ook zeer terecht dat u onder het motto 'Landbouwer = is ondernemer'² het ondernemerschap in land- en tuinbouw wilt versterken. Concrete actie hierbij is het versterken, verbreden en uitbreiden van de opleidingsmogelijkheden voor starters. U hebt daarvoor een ontwerpbesluit genomen betreffende de toekenning van subsidies voor naschoolse opleidingsinitiatieven in de landbouwsector, om daaraan wat wijzigingen aan te brengen. De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) heeft daar een advies over gegeven. Ik had daar een aantal vragen bij.

Ik vind het echter wat dwaas om vragen te stellen waar je het antwoord al op weet. Vorige vrijdag is de beslissing immers op de Vlaamse Regering gekomen. Mijn vraag was vroeger geagendeerd, maar onder meer door ziekte van mezelf, waarvoor ik me verontschuldig, heb ik ze nog niet kunnen stellen. Minister-president, ik heb dus al kennis kunnen nemen van uw redenering die ik wel kan volgen. U zegt dat we misschien moeten proberen om primordiaal in te zetten op starters en daarbij te proberen om de inschrijvingsgelden zo laag mogelijk te houden, veeleer dan een beperkte groep die kennis heeft van het systeem van sociale promotie extra te betoelagen. Op die manier kunnen we de instroom zo breed mogelijk houden. Ik onderschrijf dat.

Ik beperk me in mijn vraagstelling tot mijn laatste vraag, die betrekking heeft op het permanent leren, de volwasseneneducatie bij de landbouwers. Ik had graag van u geweten hoe u daartegenaan kijkt. Hoe denkt u dat op een goede manier te kunnen monitoren om er effectief voor te zorgen dat in de toekomst de landbouwer effectief nog meer een ondernemer in het kwadraat wordt dan hij vandaag al is en dat degenen die het al zijn, hun skills kunnen blijven versterken?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Vanlerberghe, het is goed dat u weer volledig gezond bent, dat is het belangrijkste. De vraagstelling is al wat achterhaald. Wij proberen er altijd voor te zorgen dat de antwoorden al worden gegeven voor de vragen kunnen worden gesteld, wat me trouwens niet altijd lukt.

De Vlaamse Regering heeft vorige week vrijdag 22 februari 2013 een ontwerpbesluit goedgekeurd. Ik wil voor de andere collega's nog duiden dat de middelen die vrijkomen door

de afschaffing van de sociale promotie, op twee manieren worden ingezet. Ten eerste is dat om de uitbreiding van de startcursussen voor jongeren te financieren, wat u toejuicht, waarvoor dank. De bedoeling is om via deze uitbreiding jongeren meer ondernemersvaardigheden aan te leren. Uitgebreide en kwalitatief goede opleidingen zijn van essentieel belang in de complexe en snel evoluerende land- en tuinbouwsector. U hebt verwezen naar wat ik samen met velen, en ook met deze commissie, probeer uit te dragen, zijnde dat landbouwers ondernemers in het kwadraat zijn.

Ten tweede was er door de besparingsmaatregelen van de afgelopen jaren in 2011 en 2012 onvoldoende budgettaire ruimte om de subsidies voor alle ingerichte opleidingsinitiatieven van de centra naschoolse landbouwworming volledig uit te betalen. Er is dus voor gekozen om de bespaarde middelen van de vergoeding voor sociale promotie in te zetten voor drie domeinen: ten eerste de subsidiëring van de opleidingsinitiatieven, ten tweede de diversiteit van het opleidingsaanbod vrijwaren en ten derde een verhoging van de gevraagde inschrijvingsgelden vermijden. Dat derde punt vind ikzelf heel belangrijk. Ik ga ervan uit dat de inschrijvingsgelden zo laag mogelijk houden een efficiëntere manier is om de kosten voor de deelnemers aan opleidingen te beperken, dan te werken via sociale promotie. Door de Vlaamse subsidies kunnen de deelnamekosten worden beperkt tot een symbolisch bedrag, en dat is vaak tot nul gereduceerd. Dit komt alle land- en tuinbouwers ten goede die opleidingen volgen, wat minder het geval is voor de steun voor sociale promotie, die enkel ten goede komt aan diegenen die hiervoor een aanvraag indienen. Een bijkomend element is dat er heel wat administratieve lasten wegvallen.

De antwoorden op de andere vragen hebt u kunnen terugvinden in de tekst.

U vroeg ten slotte hoe dat zal worden gemonitord. De administratie zal het effect van de afschaffing van de sociale promotie op de deelname aan opleidingen opvolgen, via de deelnamecijfers die de centra doorgeven. Die gegevens worden, zoals u weet, al geruime tijd gemonitord voor de rapportering in het kader van het Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO).

De economische thema's kunnen het meest aan bod komen in de startersopleidingen en de talrijke korte vormingsactiviteiten. Bij die vormingstypes was de vergoeding voor sociale promotie niet de drijfveer om aan de opleiding deel te nemen, omdat voor de deelname aan korte vormingsopleidingen ook in het verleden geen vergoeding voor sociale promotie werd toegekend en de startersopleidingen het meest worden gevolgd vanwege de verplichting voor het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF).

Zoals ik daarnet al heb aangehaald, wordt prioriteit gegeven aan het behoud van de diversiteit en de kwaliteit van het opleidingsaanbod, alsook aan de beheersing van het gevraagde inschrijvingsgeld. Dat laatste vind ik zelf heel belangrijk. Daartoe wordt de subsidiëring van de opleidingen op het huidige peil behouden, om de laagdrempeligheid van die opleidingen te vrijwaren.

Zodra die monitoring daadwerkelijk een beeld geeft, ben ik graag bereid om daarop terug te komen in deze commissie.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik onderschrijf de redenering die is opgebouwd om tot de beslissing te komen. Het is belangrijk, maar dat hoor ik ook wel, dat men aandacht blijft besteden aan levenslang leren, ook bij de landbouwer. Dat is nodig om te realiseren wat wordt beoogd, namelijk de landbouwer als een ondernemer in het kwadraat. Ik heb er echter vertrouwen in dat daar het nodige voor wordt gedaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over incidenten tussen Franse en Vlaamse vissersvaartuigen
- 860 (2012-2013)**

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Voorzitter, geachte leden, minister-president, enkele weken terug lazen we in diverse kranten en ook op uw website dat er wat incidenten waren geweest tussen Franse, Vlaamse en Nederlandse vissersvaartuigen. Heel concreet hebben Franse vissers geprobeerd de netten van buitenlandse collega's door te knippen en hun de toegang te ontzeggen tot onder meer de haven van Boulogne, ondanks het gegeven dat die Vlaamse en Nederlandse vaartuigen zich conform de Europese regelgeving in Franse en Engelse wateren kunnen begeven. Uiteindelijk kon een escalatie slechts worden vermeden door een snelle interventie van zowel de Engelse als de Franse kustwacht. Uiteindelijk blijkt dat niet het eerste incident te zijn geweest: eerder zouden Franse vissers de autobanden van Nederlandse collega's uit Urk hebben beschadigd. De spanningen in de haven van Boulogne waren zo toegenomen dat de toegang tot de haven eveneens een tijdje werd bemoeilijkt, zoals ik al zei.

Deze Franse colère zou voortvloeien uit concurrentieoverwegingen. De Franse vissers zijn blijkbaar van mening dat hun buitenlandse collega's betere en te veel vis binnenhalen. Onze vissers argumenteren dan weer dat ze vissoorten als rode poon, onze vis van het jaar, waarvoor overigens geen quota gelden, kunnen binnenhalen omdat ze meer duurzame en moderne technieken toepassen.

Minister-president, ik had graag wat meer duiding gekregen bij dit incident. Hebt u weet van eventuele eerdere incidenten waarbij onze vissers betrokken waren? Wat is de huidige situatie? In de marge van de Europese Visserijraad hebt u over deze recente incidenten overlegd met uw Franse collega, minister Frédéric Cuvillier. Wat was de uitkomst daarvan? Zijn er sluitende afspraken gemaakt om dergelijke incidenten in de toekomst te vermijden? Kunnen de financiële gevolgen van de blokkade van de haven van Boulogne worden geraamd? Kan er desgevallend dan ook over een vergoeding worden nagedacht? Hoe beoordeelt u de kritiek van de Franse vissersbond als zouden de Belgen en de Nederlanders het bestand van rode poon en rode mul leegvissen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik zou van deze vraag gebruik willen maken om te melden dat er tot 6 uur vanochtend is onderhandeld over het gemeenschappelijk visserijbeleid. We hebben het hier al gehad over onze positie ter zake. Ik heb toen ook gesproken over de problematiek van de aanlandingsverplichting. We hebben deze ochtend een korte reactie gegeven. Ik kan die aan deze commissie overmaken. U weet dat ik hier heb gezegd dat de discussie niet ging over het doel, maar wel over de manier waarop en de haalbaarheid voor onze reders. Na zware en lange onderhandelingen is de conclusie dat de aanlandingsverplichting een jaar later ingaat, dus in 2016 in plaats van in 2015. De deminimisregel, waarvan we vorige keer ook melding hebben gemaakt, is opgetrokken. De eerste twee jaar zal dat 9 procent zijn, de twee jaar daarna 8 procent, en vervolgens 7 procent. Er zijn nog een aantal andere flexibiliteitsregels behouden. Het Ierse voorzitterschap – de Ierse visserij is vergelijkbaar met de onze – heeft heel wat inspanningen gedaan om die aanlandingsplicht op een realistische manier te realiseren. Ik ga ervan uit dat niemand daarom zal juichen, maar er is toch een stap gezet in de richting van onze visie. We kunnen er eventueel later nog op terugkomen, als u er volledig kennis van hebt genomen.

Mijnheer Vanlerberghe, we hebben het conflict al besproken met de Franse collega. Conflicten op zee met verschillende types visserijmethodes, de zogenaamde 'gear conflicts', zijn niet ongewoon in de Franse wateren. De recente problemen kunnen evenwel niet tot

eenvoudige gearconflicten worden gereduceerd. De incidenten waren ook het gevolg van opgekropte frustratie vanwege de Franse vissers ten opzichte van buitenlandse vaartuigen, die voor de rest volledig legaal hun beroep uitoefenen. Volgens de Fransen komen onder meer de Nederlanders met grote schepen alles min of meer leegvissen, terwijl zij daar met hun kleinere boten op staan te kijken.

De betrokken buitenlandse schepen zijn vaak groter, moderner en performanter dan de Noord-Franse vloten. De vangsten die ze aanvoeren, zijn van betere kwaliteit, en ze halen daardoor betere prijzen bij de verkoop in Boulogne-sur-Mer. Naast de pogingen van bepaalde Franse vissers om buitenlandse vissers van hun visgronden te verjagen, hadden ze hun ook de toegang tot de haven ontzegd. Na onderhandeling is een maximaal aantal tot de haven toegelaten buitenlandse vissersvaartuigen vastgelegd. Over dat laatste bestaat echter nog discussie. Door omstandigheden waren er momenteel minder activiteiten van buitenlandse – lees: Nederlandse – vloten en is de rust weergekeerd. Maar het moet er op een bepaald moment wel vrij spannend aan toe zijn gegaan. De Franse autoriteiten zijn tussenbeide gekomen om de gemoederen te bedaren.

Die situatie is zeker niet voor herhaling vatbaar. Ik heb mijn Franse collega voor Visserij, minister Frédéric Cuvillier, daarover aangesproken. Die stelde dat ik volledig gelijk had en dat het inderdaad geen exclusieve Franse visserijgronden zijn. Ik heb dit ook besproken met de Nederlandse collega, die nog meer betrokken partij was en die er eigenlijk niet van op de hoogte was dat er ook een Vlaams luik was. De Nederlandse collega drong er sterk op aan om de zaak zeer snel op het niveau van de ministers te bekijken. Daar is dan verder overleg over gepleegd.

Op 13 februari heb ik een brief ontvangen waarin de Franse minister voorstelt om een werkgroep op administratief niveau samen te roepen met vertegenwoordigers uit Vlaanderen, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk. De bedoeling is om gezamenlijke maatregelen af te spreken met de betrokken lidstaten voor de visserij in het ‘Engels Kanaal’. Daarmee zouden die lidstaten al invulling geven aan wat in het nieuwe gemeenschappelijke visserijbeleid bepaald is met betrekking tot de regionalisering. Het lijkt me een goede stap dat het VK erbij wordt betrokken, en dat we al ‘avant la lettre’ dat luik van het gemeenschappelijke visserijbeleid in de praktijk omzetten, om zulke toestanden in de toekomst te voorkomen.

Er is geen schadevergoeding uitgewerkt voor de materiële schade en het visverlet die de buitenlandse vissers hebben moeten ondergaan.

U vroeg ook naar mijn beoordeling van de kritiek van de Franse vissersbond als zouden de Belgen en Nederlanders het bestand rode poon en rode mul leegvissen. In de marge van die discussies is er ook een wetenschappelijke studie uitgewerkt door de Fransen en de Nederlanders, om de impact van diverse types van visserijmethodes op het bestand van rode poon en rode mul in kaart te brengen. Daarbij dient te worden aangehaald dat beide vissoorten geen quotasoorten zijn. De voornaamste conclusies van de studie waren dat de betrokken bestanden niet in gevaar zijn en dat de impact van de Franse visserij op de bestanden verschillende malen groter is dan de impact van de Nederlandse en de kleinere Belgische en Vlaamse ‘fly shooting’ visserij. Met andere woorden: op basis van die studies is de kritiek van de Franse vissers niet terecht.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. U hebt het over een administratief overleg, dat moet leiden tot een samenwerkingsovereenkomst. Mag ik ervan uitgaan dat het niet de bedoeling is dat de Fransen via die weg proberen om stringenter voorwaarden op te leggen dan er normaal binnen de Europese afspraken zouden worden opgemaakt?

Minister-president Kris Peeters: Het is altijd goed dat de administratie goed werk levert, zeker ook voorbereidend werk voor een onderhoud met de ministers. Een onderhoud met ministers zonder dat het door de administraties is uitgewerkt, is meer een soort hoogmis, en daar voel ik weinig voor.

Wij zullen erop toezien dat de Europese kaders niet worden verstrengd en dat onze vissers geen beperkingen worden opgelegd en zo benadeeld zouden worden. Mochten de Fransen dat proberen, dan zal ik daar niet in meegaan. Wij hebben immers rechten. Het Europese visbeleid laat dat toe. Ik denk dat we er op een voor alle partijen positieve wijze uit kunnen raken. Maar ik zal daar niet op vooruitlopen, anders heeft dat overleg weinig zin.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het bereikte compromis over het EU-budget en de gevolgen hiervan voor de Vlaamse land- en tuinbouwsector
- 868 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over Europese landbouwsubsidies
- 889 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de invulling van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB)
- 897 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Vanlerberghe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de Europese middelen voor het Vlaams plattelandsbeleid
- 909 (2012-2013)

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, recent bereikten de Europese leiders een akkoord over het meerjarig Europees budget. Dit akkoord moet nog worden goedgekeurd door het Europees Parlement. Volgens mij is het niet meer dan spierballenvertoon en zal het akkoord worden bevestigd.

Voor landbouw zou het budget voor Vlaanderen verminderen met 350 miljoen euro, maar voor 80 miljoen euro worden gecompenseerd voor plattelandsontwikkeling. Ik veronderstel dat we het er allemaal over eens zijn dat dit nieuwe budget nadelige gevolgen zal hebben op de Vlaamse land- en tuinbouwsector. De vraag is ook wat de gevolgen zullen zijn op het Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Kunt u nog wat toelichting geven bij het bereikte akkoord, voor wat landbouw betreft? Wat is uw reactie op het bereikte akkoord? Wat zijn de gevolgen voor onze land- en tuinbouwsector? Hoe schat u de impact in van de vermindering van het budget? Hoe kan Vlaanderen de negatieve impact van dit akkoord opvangen? Welke invulling geeft u nu aan het Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid?

Toen ik mijn vraag indiende, was er nog niet zoveel commotie rond de lijst van mensen, verenigingen en bedrijven die Europese landbouwsubsidies kregen. Er is nu heel wat om te doen. De transparantie is blijkbaar niet zo evident. Ik begrijp dat er een zekere nuance moet worden gelegd in die lijst en dat sommigen, zoals banken bijvoorbeeld, alleen maar een

doorgeefrol gespeeld hebben. Maar ik zie hier namen zoals het Domein van Ciergnon, Compagnie het Zoute, Kasteel Chenay, de Zweedse meubelketen IKEA, een rits abdij en kerkfabrieken, het theaterfestival in de Westhoek, Voka, UNIZO en het ACW. Ik zou graag wat uitleg krijgen bij die lijst, minister-president.

Hoe zit het met de herverdeling van de premies? Moeten we ons daarover bezinnen?

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Dank u, mijnheer Sintobin, voor uw inleiding en schets van de problematiek.

Minister-president, het Europees meerjarig financieel kader 2014-2020 ligt vrijwel volledig vast. De Europese regeringsleiders hebben dat afgesproken, het moet nog worden goedgekeurd door het Europees Parlement. We krijgen soms tegengestelde berichten te horen. Het parlement zou zijn spierballen laten rollen. We moeten nog zien wat daarvan komt.

De Belgische land- en tuinbouw verliest 17 procent aan koopkracht uit Europese steun. Er stroomt voor ons land tot 2020 nog altijd 3,2 miljard euro uit, maar dat is wel 800 miljoen euro minder dan de voorbije periode. Zelfs wanneer we rekening houden met het extra geld voor plattelandontwikkeling – het spaarpotje van ongeveer 500 miljoen euro krijgt er nog eens 80 miljoen euro bij – dalen de Europese landbouwsubsidies nog altijd met 17 procent.

Nu het budget bekend is, moeten de spelregels voor het Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid worden vastgelegd. De gevolgen voor het Europees meerjarig financieel kader 2014-2020 zijn zwaar om dragen voor de Belgische en Vlaamse land- en tuinbouw. De sector verliest dubbel: door de algemene daling van het Europese landbouwbudget en door de herverdeling van de rechtstreekse inkomenssteun. Er zullen in de nabije toekomst duidelijke keuzes moeten worden gemaakt bij de inhoudelijke invulling van het landbouwbeleid.

Daarbovenop worden – en dat stond de afgelopen weken meermaals in de pers – de Europese landbouwsubsidies afgeleid naar instellingen of bedrijven die niet zoveel met landbouw te maken hebben. De heer Sintobin gaf al een opsomming.

Minister-president, kunt u garanderen dat een maximale steun van de Vlaamse overheid voor de sector in de toekomst er komt om het behoud van een economisch en rendabele Vlaamse land- en tuinbouw te garanderen? Meent u niet dat het beperkte budget zo efficiënt mogelijk moet worden gebruikt en dat hieraan moet worden verder gewerkt? Ziet u een mogelijkheid om snel duidelijkheid te geven over de concrete invulling van het Vlaamse plattelandbeleid tot en met 2020? Ziet u een mogelijkheid om een overleg tussen de Europese en federale collega's op te starten zodat de subsidies effectief de landbouwers bereiken en niet allerlei organisaties en bedrijven die niet rechtstreeks te maken hebben met de landbouw?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, in het algemeen werd er bespaard op de Europese begroting. Alle overheden moeten zelf uitzoeken hoe ze daarmee omgaan. Het landbouwbudget zal zeker lager liggen. Ik ga niet alles herhalen, maar de globale begroting zou met 3 procent dalen.

Nu ligt er een akkoord voor. Ik zou van u graag vernemen, minister-president, wat precies de gegevens zijn van dat akkoord. Welke budgetten zijn er precies afgesproken en in welke mate liggen die al echt vast? Het parlement moet er nog eens zijn mening over geven.

Er werd inderdaad 80 miljoen euro voor plattelandbeleid aan België toegewezen. Hoe zal de verdeling gebeuren? Wallonië en Vlaanderen hebben een totaal andere landbouwsector. Op basis van welke criteria zal de verdeling gebeuren? Is daar al zicht op?

Het belangrijkste is natuurlijk wat de impact zal zijn op de Vlaamse land- en tuinbouwsector. Hebt u daar al cijfers over? Hebt u al berekeningen gemaakt wat de daling zal betekenen?

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Voorzitter, minister-president, zowat alle vragen zijn gesteld, ik kan mijn vraagstelling beperken tot één element.

Uw titulatuur vermeldt dat u minister bent bevoegd voor de landbouw en het plattelandsbeleid. De collega's Sintobin en Verfaillie hopen blijkbaar – en de heer De Meyer stelde het in de schriftelijke versie van zijn vraag nog wat scherper – dat het woordje plattelandsbeleid straks uit uw titulatuur wordt geschrapt. Ze lijken er toch minstens op aan te sturen dat er geen Europese middelen meer zouden worden toebedeeld aan het plattelandsbeleid. Ze stellen dat alle Europese landbouw gelden rechtstreeks naar de landbouwers moeten gaan.

Ik ga er toch van uit dat de Europese middelen die in de tweede pijler heel duidelijk ook voor het plattelandsbeleid bestemd zijn, ook aan het plattelandsbeleid kunnen worden besteed. We weten allemaal dat voor een vitaal en leefbaar platteland meer nodig is dan enkel subsidies die rechtstreeks naar de landbouwers gaan, dat blijkt trouwens ook uit alle documenten die de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) daarover als bevoegde administratie publiceert.

De discussie is hier ook vorig jaar ook een beetje gevoerd, in de marge van een vraag van mevrouw Meuleman over de toekomst van de dorpschooltjes. Ik verwijs er even naar in verband met het belang van het plattelandsbeleid en de vele facetten. Ik denk hierbij aan de LEADER-programma's (Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale). Als ik de heer Verfaillie ervoor hoor pleiten om alle middelen die vanuit Europa komen, effectief aan de landbouw te toebedelen, bedoelt hij daar dan mee dat er zo weinig mogelijk geld naar LEADER-programma's moet worden doorgeschoven? *(Opmerkingen van de heer Jan Verfaillie)*

Toch wel, dat is de reële impact van wat u hier hebt gezegd, mijnheer Verfaillie.

Minister-president, mijn vraag is heel concreet. Naar aanleiding van de vraag van mevrouw Meuleman stelde u dat er wat u betrof geen grote wijzigingen moesten komen in de procentuele verdeling van de middelen tussen de assen één tot en met vier – u hebt daar het voorbehoud van gewijzigde budgettaire omstandigheden bij gemaakt, ik wil u volledig citeren. Denkt u dan dat het realistisch is dat het budget voor het plattelandsbeleid in de brede zin, en ik denk nu specifiek aan de assen één tot en met vier, in de komende PDPOIII-periode (Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling) op peil kan blijven?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Voorzitter, minister-president, ik wil me even aansluiten bij de vragen omdat ik meen dat enige nuancering in dit verhaal toch wel gepast is. Ik heb het gevoel dat een aantal dingen uit de context worden gehaald. Ik heb bij de collega's niet gehoord dat het om het ene of het andere zou gaan, wel werd er gevraagd naar duidelijkheid. Op het moment dat dit in de media is gekomen, is er een gevoel gecreëerd alsof er massaal middelen vanuit het landbouwbeleid naar de ene of de andere rare partner zouden gaan. Vanuit het plattelandsbeleid valt trouwens te verdedigen dat een aantal middelen naar een aantal partners gaan, via LEADER-projecten en dergelijke meer. Ik ben benieuwd naar het evenwicht. Zitten er eventuele extreme situaties in, zoals we kort door de bocht gaand, misschien zouden kunnen concluderen uit de pers? Ik heb dit hier alleszins niet van de collega's vernomen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, dames en heren, dit zijn heel interessante vragen die voortschrijdend inzicht bieden in en een voortschrijdende concretisering geven aan wat op Europees niveau is beslist, zodat het ook hier in deze commissie kan worden toegelicht en aanleiding kan geven tot discussie.

Ik zet nog even een aantal dingen op een rijtje. Het akkoord binnen de Europese Raad van regeringsleiders houdt in dat het totale Europese budget in de periode 2014-2020 zal dalen ten opzichte van de lopende periode 2007-2024, en dit met om en bij 3 procent. Dit gebeurt voor de eerste maal in de geschiedenis van de Europese Unie.

Wat betreft de landbouw zal er in de periode 2014-2020 in totaal 362,9 miljard euro ter beschikking worden gesteld. Dit komt overeen met een daling met 13 procent ten opzichte van de huidige periode. Het landbouwbudget dat in het verleden nog 70 à 80 procent omvatte, zakt daarmee naar een aandeel van 36,4 procent van het totale Europese budget. Dit alles is natuurlijk uitgedrukt in prijzen van 2011.

Wat de verdeling van deze middelen tussen Vlaanderen en Wallonië betreft, kan ik u meegeven dat die zich voor beide pijlers momenteel tussen een vork van 48 procent en 52 procent bevindt, waarbij Vlaanderen in verhouding iets meer plattelandsmiddelen ontvangt en Wallonië iets meer middelen aan directe betalingen.

Dat heeft zijn redenen. De Waalse landbouw kent van oudsher een relatief groter aandeel in die sectoren die sterk ondersteund worden door Europa, ik denk aan de akkerbouw en de vleesveehouderij. In Wallonië werden op die manier ook relatief meer historische rechten opgebouwd dan in Vlaanderen, wat hun relatief hoger aandeel verklaart in vergelijking met de productiewaarde van hun landbouw in de Belgische context. De ramingen van de budgettaire gevolgen die gemaakt zijn na afloop van het akkoord over het meerjarig financieel kader, zijn gebaseerd op de huidige verdeelsleutels. Een politieke afspraak met Wallonië over de nieuwe verdeelsleutels dient nog te worden gemaakt en kan, wat mij betreft, worden gebaseerd op de huidige periode, maar dat debat moet dus nog worden gevoerd.

Specifiek voor Vlaanderen zal het budget voor de directe betalingen met 20,7 procent dalen, het budget voor ons plattelandsprogramma zal met 12,5 procent toenemen. Deze stijging in plattelandsmiddelen is grotendeels het gevolg van de extra allocatie van 80 miljoen euro die België wist te verkrijgen tijdens de onderhandelingen.

Globaal komt het erop neer dat de Vlaamse landbouwers in de periode 2014-2020 ongeveer 1,5 miljard euro ontvangen aan directe betalingen en 280 miljoen euro aan middelen voor plattelandsontwikkeling. Dat is een forse daling van de directe steun in vergelijking met de huidige periode. Deze daling heeft te maken met een tweetal elementen: er is ten eerste een algemene daling van de globale enveloppe, waarmee alle lidstaten worden geconfronteerd, en ten tweede is er een specifieke verschuiving van middelen tussen lidstaten ten gevolge van het naar elkaar toegroeien van de verschillen inzake toeslag per hectare, de zogenaamde externe convergentie. Ik blijf betreuren dat er op Europees niveau geen voldoende steun is gevonden om rekening te houden met het verschil in productiekosten tussen de verschillende lidstaten. Wij hebben er sterk voor gepleit, maar we zitten daar niet alleen.

De daling van de directe betalingen zal een aantal bedrijven bijzonder hard raken. Ik denk aan de vleesvee- en melkveebedrijven. We recupereren wel een klein deel hiervan in de stijging van onze enveloppe voor de plattelandsmiddelen. Het is een harde klap, maar het had nog erger gekund, indien de onderhandelaars toegegeven zouden hebben aan de druk van een aantal lidstaten om nog verder te snoeien in de globale landbouwmiddelen. Het is erg, maar het had dus nog erger kunnen zijn.

Wij hebben na heel veel inspanningen door verschillende actoren de Europese instanties er toch van kunnen overtuigen dat we niet in de beide pijlers konden verliezen. Dat was onaanvaardbaar, en vandaar de bijkomende middelen voor plattelandsontwikkeling. De komende weken zullen we tijd maken om samen met de landbouworganisaties na te gaan hoe we kunnen inspelen op de daling van deze middelen, onder meer door een sterk programma voor plattelandsontwikkeling uit te werken, dat meer dan in het verleden inzet op het begeleiden van onze land- en tuinbouwers bij de uitdagingen die op hen afkomen.

Mijnheer Vanlerberghe, u vraagt naar de derde en de vierde as. Ik ga ervan uit dat de middelen daar niet zwaar worden gereduceerd, om me voorzichtig uit te drukken. Die middelen zouden ongeveer hetzelfde blijven. Andere collega's verwijzen ook naar het en-verhaal. Maar gezien de forse daling, mijnheer Sintobin, moeten we wat meer gefocust werken voor de land- en tuinbouwers. Ik hoop dat daarover ook in deze commissie kamerbreed eensgezindheid kan bestaan. Als we onze land- en tuinbouwers verder willen dynamiseren in de juiste richting – duurzame landbouw enzovoort –, moeten we het geld dat daarvoor is vrijgemaakt op Europees niveau, ook in het kader van plattelandsontwikkeling, zo veel mogelijk focussen in die richting, wat niet uitsluit dat we evenwichten zullen zoeken.

Ik acht het positief dat de hervorming van het landbouwbeleid nu eindelijk op volle snelheid kan komen. Ik herinner me dat u ook in de plenaire vergadering op de rechtszekerheid voor de landbouwers hebt gewezen, mijnheer Sintobin. Zij moeten toch weten waaraan en waaraf. Goed, daar is nu een niet onbelangrijke stap gezet. Er moet nu nog een akkoord tussen de Raad en het Europees Parlement worden bereikt. Het Ierse voorzitterschap gaat ervan uit dat eind juni haalbaar is. U weet dat wij er ook sterk op hebben aangedrongen om het nieuwe GLB niet op 1 januari 2014 maar op 1 januari 2015 te laten ingaan. Die vraag is gehonoreerd, dat hebben we binnengehaald, waardoor er wat meer tijd is om ons aan te passen aan de nieuwe omstandigheden.

Ik wil ook meegeven dat ik het positief vind dat er in de volgende periode 2,5 miljard euro ter beschikking gesteld zal worden voor de voedselbedeling aan de meest behoeftigen, onder de koepel van het Europees Sociaal Fonds. Daarover is vorige week nog een actuele vraag gesteld door mevrouw De Vits. Het lijkt mij dat deze steun daar beter thuishoort dan binnen het landbouwbeleid.

In verband met het effectief en efficiënt inzetten van de Europese middelen, geef ik u nog eens mee dat ik er voorstander van ben om de middelen zo maximaal mogelijk te laten toekomen bij de landbouwbedrijven die er recht op hebben en die er nood aan hebben. Momenteel wordt er ook op het Europese niveau hard gewerkt om de definitie van 'actieve landbouwer' aan te scherpen en tegelijk de flexibiliteit te bieden aan de lidstaten om bijkomend een aantal specifieke doelgroepen uit te sluiten. Wij zijn hier steeds voorstander van geweest en zullen het finale politieke akkoord afwachten om hiermee verder aan de slag te gaan in Vlaanderen.

Gezien de daling van onze middelen, zullen we de beschikbare middelen meer gericht moeten inzetten. Ik heb het daarstraks al gezegd. De berichten die vorige week in de media circuleerden inzake de begunstigden van de landbouwmiddelen, werden gebaseerd op de website www.belpa.be en deze omvat enkel de lijst met rechtspersonen die begunstigden zijn van landbouwmiddelen, dus niet de private personen. De banken en coöperaties die voorkomen in die lijst, ontvangen middelen in naam van de landbouwbedrijven die finaal ook bij de land- en tuinbouwers terecht komen. Wij hebben daar een Europese definitie. Als u daaraan beantwoordt, dan kunt u de procedure volgen en dan kunt u middelen krijgen.

Het is dus in eerste instantie zo dat op Europees niveau dat begrip van actieve landbouwer scherper wordt geformuleerd, zodat dat begrip meer kan worden gefocust. Als we daar de mogelijkheid hebben om nog strenger te zijn, dan kunnen we daar verder over discussiëren, en zal ik daar ook een voorstel over uitwerken.

Wat betreft de berichten over wie allemaal geld heeft gekregen: dat is ook het gevolg van hoe ruim Europa dat toeliet. Daar worden trouwens ook scherpe controles op losgelaten. Dat is allemaal volgens de regels van de kunst gebeurd. Hoe dan ook, zeker nu moet er meer worden gefocust, maar dat had u zeker al begrepen.

Wat de directe betalingen betreft, zijn we op dit moment gebonden aan de vrij ruime Europese definitie van 'landbouwactiviteit' om te bepalen wie er landbouwer is, maar – zoals ik al zei – wordt er gewerkt aan een verscherpte definitie van 'actieve landbouwer'.

Wat betreft de middelen die naar het plattelandsprogramma gaan, kan ik u meegeven dat op dit moment ongeveer 88 procent integraal bij de land- en tuinbouwproducenten terechtkomt. In het kader van heel de discussie is het dus zo dat 88 procent er al bij zit. Dus het is niet zo dat er grote verschuivingen te verwachten zijn of moeten worden doorgevoerd om dat focussen ook effectief verder te realiseren.

Op expliciete vraag van mijn collega Schauvliege, die vooral betrokken is bij de beheersovereenkomsten, en van mezelf is de administratie bezig met de voorbereidingen van het nieuwe PDPO. De administratie is een jaar geleden al van start gegaan met het overleg met de stakeholders, maar aangezien de besprekingen op het Europese niveau nog niet afgerond zijn, gebeuren alle voorbereidingen met de nodige reserves. Ik denk dat dit zeer wijs is.

Normaal gezien zal de Vlaamse Regering zich in de eerste helft van dit jaar uitspreken over de strategie van het nieuwe programma. In een tweede fase zullen dan de concrete maatregelen volgen. Het voornemen blijft om te starten met het nieuwe PDPO III zodra dit op Europees niveau goedgekeurd is. Het valt nog af te wachten wat de Europese Commissie hierover zal opnemen in haar overgangsbepalingen voor het jaar 2014.

Wat betreft de budgetbesteding binnen het nieuwe programma, kan ik u meegeven dat het huidige systeem van een minimale verdeling over de vier assen zal komen te vervallen aangezien het systeem van de vier assen zal verdwijnen. Ik houd u op de hoogte over de verdere vooruitgang van de bespreking van het voorstel op Europees niveau en de invulling hiervan in Vlaanderen. Ik heb er daarstraks ook al even naar verwezen, wat de bezorgdheid van collega Vanlerberghe betreft.

De heer Stefaan Sintobin: Ik wens nog een korte reactie te geven namens mijn fractie, want ik denk dat we hier in de toekomst ongetwijfeld nog op zullen terugkomen.

Collega Vanlerberghe, u suggereert dat onze fractie en ook andere fracties geen aandacht hebben voor het plattelandsbeleid. Ik kan u een oplisting geven van alle initiatieven die we de afgelopen jaren over het plattelandsbeleid hebben gehouden. Ik verwijs nu naar een vraag over het Plattelandsfonds, die straks nog volgt. Misschien kunt u die vraag vanuit de meerderheid mee ondersteunen.

Minister-president, we moeten uiteraard leven met de realiteit en met een vermindering van het budget, alhoewel het toch wel om een forse daling gaat. Maar om de discussie wat open te trekken: ik denk niet dat het de bedoeling kan zijn om de Europese landbouwsubsidies in vraag te stellen. Er zijn weinig fracties, misschien met uitzondering van de fractie van de heer Callens, die deze Europese landbouwsubsidies in vraag stellen.

Ik denk soms ook dat de publieke opinie misleid wordt door sensationele berichten zoals die oplisting van al die bedrijven en verenigingen die geld ontvangen en die een doorgeefluik zijn, collega Vanlerberghe – alhoewel er toch wel namen in die lijst staan waar ik ook mijn bedenkingen bij heb. Maar die lijst zorgt ervoor dat de landbouwsector in zijn geheel opnieuw in een slecht daglicht wordt gesteld. Ik kom daar straks nog op terug bij mijn vraag om uitleg over het paardenvleeschandaal.

Ik wil er trouwens op wijzen dat landbouworganisaties en landbouwers zelf geen vragende partij zijn voor subsidies. We hebben vorige week al een beetje deze discussie gevoerd, minister-president. Als de landbouwer een correcte prijs krijgt voor zijn producten, zal hij ook een correct inkomen krijgen. Daarover gaat het tenslotte, collega Vanlerberghe.

Net daarom leg ik ook de nadruk op het landbouwluik. Ik weet ook wel dat er mooie initiatieven worden genomen door gemeenten op het platteland, maar nu gaat het toch over het inkomen van de landbouwer. Dat primeert nog altijd bij mij boven alle andere initiatieven.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Collega Vanlerberghe, het plattelandsbeleid is heel belangrijk. Niemand zal dit in twijfel trekken. Ik heb het vooral over het feit dat als het vroeger 1 plus 0,5 zijnde 1,5 was, het nu 0,75 plus 0,55 is, en de som op het einde van het jaar is dan natuurlijk kleiner. Wij weten ook dat er moet worden bespaard, en dat er prioriteiten moeten worden gesteld. Maar wij hopen dat de budgetten voor de rechtstreekse steun op een vlotte en efficiënte manier worden ingezet, zodat ze de doelgroep bereiken die er effectief nood en behoefte aan heeft.

Minister-president, de Europese ministers en regeringsleiders bereiken een akkoord, en ik vind het dan jammer dat in het debat één bepaalde politieke partij, meer bepaald een Europese commissaris, verklaart dat de budgetten nog te hoog zijn en dat die budgetten nog verder naar beneden moeten. De fractieleider in het Europees Parlement van die politieke partij, die toevallig een Vlaming is, heeft zich in bijna gelijkaardige bewoordingen uitgelaten. Hij stelde dat de accentverschuivingen die er zijn binnen de Europese begroting, absoluut niet ver genoeg gaan. Ik kan dat alleen maar betreuren, maar ik kan alleen maar vaststellen dat er hier een kamerbrede meerderheid bestaat om het maximale eruit te halen.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, ik dank u voor de uitgebreide toelichting. Er zitten een aantal positieve zaken in, zoals het feit dat u ook stelt dat die middelen maximaal bij bedrijven terecht moeten komen die daadwerkelijk aan landbouw doen. Meerdere collega's steunen dat ook. Het is ook heel belangrijk dat dit geld terechtkomt bij wie dat nodig heeft. Die middelen moeten zo efficiënt mogelijk worden gebruikt.

De voedselbanken zouden via het ESF worden gesteund. Dat is goed voor de transparantie.

U stelt dat u met de sector zult overleggen over hoe die hier het best mee kan omgaan. Eerlijk gezegd, in de toekomst, in 2020 zullen de middelen voor de landbouw misschien nog dalen. We moeten ons daar nu dus op voorbereiden en onze landbouw zo sterk mogelijk maken. Het is belangrijk dat nu mee in overweging te nemen in het landbouwbeleid. Ik vraag me dan ook af of er niet een aantal elementen kunnen worden opgenomen bij de plattelandsontwikkeling. Recent is hier het pretransitieproject voor de landbouw voorgesteld. Dat bevat een aantal elementen om een oplossing te zoeken voor de uitdagingen en knelpunten waarmee de landbouw nu kampt. Misschien is het dus nuttig om te proberen een aantal proefprojecten, transitieprojecten op te starten, zodat we in 2020 een sterkere landbouwsector hebben, die klaar is om meer zelfstandig de uitdagingen aan te kunnen.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Ik heb hier blijkbaar een aantal mensen op de tenen getrapt, maar ik blijf toch bij mijn stelling dat men toch niet dermate van slechte wil moet zijn om de uitspraak dat er zo veel mogelijk subsidies naar boerende boeren moeten gaan, zo te interpreteren dat er zo weinig mogelijk middelen naar een breed landbouwbeleid mogen gaan. Concreet vertaald: de 88 procent die volgens de minister-president binnen pijler II aan de huidige assen 3 en 4 wordt toegewezen, zou zo snel mogelijk naar 100 procent moeten gaan. Zo interpreteer ik dat. De collega's spreken dat nu enigszins tegen, omdat het wellicht wat lastig is om ook publiekelijk toe te geven dat dit wordt bedoeld. Ik heb misschien een slecht karakter, maar zo interpreteer ik dat. *(Opmerkingen)*

Ik heb zeker een slecht karakter, inderdaad.

Voor de rest volg ik wel. Binnen die pijler II – want daarover gaat de discussie uiteindelijk – zijn er zowel binnen de agromilieumaatregelen als binnen de steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) nog wel wat zaken te bedenken om tegemoet te komen aan de bekommernis dat dit geld terecht zou komen bij wie er recht op heeft en nood aan heeft. Dat geld moet daadwerkelijk worden ingezet voor die zaken waaraan de landbouw in zijn totaliteit nood heeft. De VLIF-steun moet worden georiënteerd in de richting van de

verduurzaming van de landbouw, wat dan past binnen dat GLB. Dat zijn zaken die ik, voor alle duidelijkheid, ook heel sterk wil ondersteunen. Daar gaat het nu even niet om.

Mijn enige punt is het volgende. Er is tot op vandaag een geldpakket beschikbaar voor een breder plattelandsbeleid. Dat is ook in overeenstemming met wat de Europese Commissie daarover stelt. Het gaat over 12 procent van de middelen. Zelfs in budgettaire krappe tijden moeten die middelen die er vandaag zijn, zo veel mogelijk worden bewaakt. Iets anders lijkt me een foute keuze. Het platteland heeft ook wel wat andere noden. Dit bevindt zich nu eenmaal binnen dezelfde subsidiefondsen. Daar kunnen we vandaag niet zo meteen op een-twee-drie iets aan veranderen.

Minister-president, als ik uw antwoord hoor, dan heb ik er wel wat vertrouwen in. Ik meen te hebben begrepen dat u zo ongeveer stelt dat er in procenten misschien geen sprake zal zijn van een status-quo, maar we er misschien wel op kunnen rekenen dat het qua centen wel een status-quo blijft. Procentueel zou dat dan een daling zijn, maar goed, een kniesoor die daarom maalt. Dat lijkt me tegemoet te komen aan de vraag van mevrouw Rombouts om het geheel wat evenwichtig te bekijken. Mijnheer Sintobin, het is inderdaad een uitgebreide discussie, maar het is in het belang van het platteland en in ons belang dat de maatregelen die nu kunnen worden ontwikkeld, bottom-up, onder meer via LEADER-strategieën, ook in de volgende PDPO-periode kunnen worden voortgezet.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Minister-president, eerst en vooral wil ik u hartelijk danken voor uw antwoord. Ik ben ook heel blij dat de meeste collega's de gave bezitten om enige nuance te lezen en te begrijpen als er discussies worden gevoerd. Het is jammer dat niet iedereen die gave heeft.

Ik ben er heel blij mee dat wordt geanalyseerd welke sectoren met de meest prangende problemen te maken hebben. Als er minder middelen zijn, dan is het belangrijk de juiste keuzes te kunnen maken als het gaat over de vraag waar die middelen het meest nodig zijn. Ik hoop dat die analyse ertoe zal leiden dat de middelen daadwerkelijk terecht kunnen komen bij de groepering waar die hoogst noodzakelijk zijn.

Ik heb inderdaad aangegeven dat middelen voor het platteland en het plattelandsbeleid heel belangrijk zijn, maar ik meen ook heel duidelijk te hebben begrepen uit heel het verhaal over het plattelandsbeleid dat er Europese mogelijkheden zijn om middelen te geven aan dat plattelandsbeleid. Anderzijds staat het de Vlaamse Regering vrij geld vrij te maken voor een ondersteuning van het platteland, net zoals ze dat doet bij het stedenbeleid. Ik heb daar in het verleden al meermaals op gewezen. Ik bedoel daarmee dat de landbouw niet kan rekenen op rechtstreekse steun van Vlaanderen, terwijl het plattelandsbeleid dat eigenlijk wel kan. Ik hoop dan dat de leden die hier heel sterk hebben geijverd voor voldoende geld voor het platteland, dat ook zullen doen binnen de Vlaamse Regering, zodat we het plattelandsbeleid op Vlaams niveau verder kunnen uitbreiden.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Minister-president, ik meen dat uit deze discussie zal blijken dat de waarheid in het midden ligt. Het zal die richting wel uitgaan. Ik denk niet dat we snel klaar zullen zijn met het probleem dat binnenkort zal rijzen.

Wat ik wel heel belangrijk vind, zijn de uitspraken van de landbouwverenigingen, van de Boerenbond en het Algemeen Boerensyndicaat (ABS), na de uitspraken die er zijn geweest over het Europese landbouwbeleid, en vooral nadat in de kranten artikels waren verschenen waarin werd gesteld dat bepaalde mensen geld zouden hebben gekregen van Landbouw, terwijl ze eigenlijk niet in de landbouw thuishoren. Ik verwijs naar de verkeerde interpretatie die in kranten werd gemaakt door te schrijven dat banken een groot deel van dat geld krijgen, terwijl dat geld eigenlijk wordt doorgesluisd naar de landbouw. Er is geen enkel probleem ter

zake, maar mensen maken daar toch wel een probleem van. Misschien zou het interessant zijn om daar meer informatie over te verstrekken.

Ik vind dat mensen als de heer Vanthemsche of de heer Vandamme van het ABS grotendeels gelijk hebben. We moeten daar zeker rekening mee houden. Zo zegt de heer Vanthemsche bijvoorbeeld het volgende in Boer&Tuinder van 15 februari: “Er zijn ook grondbezitters of rentmeesters die gronden beheren, die zelf geen actieve boeren zijn en die toch de toeslagrechten opstrijken. Dat kan eigenlijk niet.” Daar moeten we eens ernstig over nadenken. Het zal misschien een van de oplossingen zijn, om die verminderde middelen rechtstreeks naar de boer te brengen.

Ik ben er voorstander van dat een deel van de gelden – dat mag zelfs een redelijk groot deel zijn – naar het platteland gaat, maar dan moet de hoofdspeler van het platteland wel de landbouwer zijn. De landbouwer moet die gelden voor een groot stuk kunnen beheren, want het is uiteindelijk de landbouwer die het platteland voor een groot stuk beheert. Als we met die twee elementen rekening kunnen houden, denk ik dat we goed bezig zijn.

Mijnheer Sintobin, het klopt niet dat wij bij Open Vld geen voorstander zijn van subsidies voor de landbouw. U hebt zelf gezegd dat ze eigenlijk geen subsidies moeten hebben, als de prijzen maar hoog zijn. Dat klopt, en dat is ook wat Verhofstadt – en wie was de andere? – gezegd heeft. Zij zitten op Europees niveau, ik zit in het Vlaams Parlement. Ik heb vorig jaar, samen met 150 landbouwers en de voorzitters van de landbouwverenigingen, een document opgemaakt, dat door het voltallige bestuur van Open Vld is goedgekeurd, waarin we duidelijk stellen dat we die landbouwsubsidies blijven steunen. Er worden soms uitspraken uit hun verband getrokken, maar ik benadruk nogmaals namens Open Vld dat het document dat ik vorig jaar heb opgesteld, door het voltallige partijbestuur is goedgekeurd. Ik raad u aan om dat eens te lezen.

Ik zou ook uitspraken kunnen doen over andere partijen, onder andere uw partij, maar dat spelletje speel ik niet graag mee. Ik praat liever over belangrijke zaken, zoals over welke positieve zaken we kunnen doen voor onze landbouwers, gegeven de wijziging van het Europese landbouwbeleid.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, er zijn heel wat interessante bemerkingen gemaakt. Ik zal die allemaal meenemen.

Het is natuurlijk interessanter om het debat concreter te kunnen voortzetten. Als we bijvoorbeeld investeren in landbouwwegen, waterwegen enzovoort, heeft dat een positief effect op de landbouwers in kwestie. Dat is iets minder het geval wanneer we zouden investeren in het oprichten van standbeelden, theaterstukken en zo meer. Er moet met veel gezond verstand bekeken worden hoe we dat verder kunnen aanpakken in een enbenadering, waarbij de landbouwers directe positieve gevolgen ondervinden van het plattelandsbeleid. Stadslandbouw staat daar wat ver van weg. Misschien is dat meer iets voor Stedenbeleid.

Ik heb al gezegd, mijnheer Callens, dat de definitie van ‘actieve landbouwer’ scherper geformuleerd moet worden, zodat we nog meer kunnen focussen en minder actieve landbouwers niet meer van een en ander kunnen genieten. Op die manier worden bepaalde mensen of organisaties die er nu wel van kunnen genieten, uitgesloten. We moeten natuurlijk ook rekening houden met de Europese definities die in het verleden zijn geformuleerd. Daardoor zijn er wat discussies ontstaan. Positief uitgedrukt: als we een goede definitie hebben van ‘actieve landbouwer’, kunnen we de middelen ook meer daar naartoe brengen.

Het debat zal zeker verder gevoerd worden, ook in deze commissie, maar dan met wat concreter materiaal, en vanuit voorstellen die ik zal formuleren.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer Callens, we gaan hier geen persoonlijke discussies voeren. Ik weet dat u persoonlijk voorstander bent van landbouwsubsidies, maar ik stel toch maar vast dat uw linkse goeroe in het Europees Parlement, Verhofstadt, van plan is om het Europese meerjarenbudget af te keuren, onder andere vanwege de landbouwsubsidies.

Minister-president, we moeten rekening houden met de realiteit, maar ik heb in het verleden al eens aangehaald hoeveel landbouwsubsidies andere continenten geven. Dat gaat over heel wat meer dan wat wij als Europa doen. Als wij het landbouwbudget telkens weer naar beneden halen, bestaat het gevaar dat wij onszelf in een moeilijke concurrentiële positie plaatsen.

Wat de middelen voor platteland en landbouw betreft, hebben we al gepleit voor meer transparantie en een verfijning van de Europese procedure. Er zitten in die landbouwsubsidies middelen die je perfect bij een ander beleidsdomein, bijvoorbeeld sociaal welzijn, zou kunnen plaatsen. Dan zou je wel een nuancering van de middelen krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, is er al zicht op meer concrete cijfers voor de berekening van de impact op Vlaanderen?

Minister-president Kris Peeters: Zodra die er zijn, zal ik ze bezorgen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Linda Vissers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het Plattelandsfonds - 961 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Minister-president, in de beleidsnota 2009-2014 had u de intentie om een Plattelandsfonds op te richten voor lokale besturen. Dat Plattelandsfonds zou in de eerste plaats moeten zorgen voor een structurele financiële ondersteuning van een beperkte groep van plattelandsgemeenten die het op dit moment moeilijk hebben.

Op 25 mei 2012 keurde de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet met betrekking tot het Vlaams Plattelandsfonds goed. Met de oprichting van dat fonds zou Vlaanderen bijkomende financiële ondersteuning geven aan een groep plattelandsgemeenten. De nadruk ligt vooral op gemeenten die grote opdrachten hebben inzake open ruimte en over een beperkte fiscale draagkracht beschikken. Op die manier moet het groeiende onevenwicht tussen financiering en takenpakket van gemeenten met typische plattelandskenmerken worden aangepakt.

De Vlaamse Regering besliste in mei 2012 om aan vijftig plattelandsgemeenten in Vlaanderen extra middelen toe te kennen via de oprichting van het langverwachte Plattelandsfonds. In uw Septemберverklaring gaf u echter aan dat het Plattelandsfonds zou worden uitgesteld, in afwachting van betere financiële vooruitzichten.

De Westhoek is ontgoocheld over het uitblijven van het Plattelandsfonds. Dat bleek vorige week tijdens een overleg met de Westhoekburgemeesters. Het Westhoekoverleg hoopt dat het Plattelandsfonds er snel komt. Ook in Limburg zijn er meerdere gemeenten die hopen dat het Plattelandsfonds er vlug komt. Minister-president, de burgemeesters van de Westhoek zijn ongerust, de Limburgse burgemeesters zijn ongerust, wij zijn ongerust, en ik hoop dat u ook ongerust bent, zeker nu we gisteren in de commissie Binnenlands Bestuur vernomen hebben dat er in deze legislatuur geen werk zal worden gemaakt van een grondige hervorming van

het Gemeentefonds. Daardoor denken wij dat er ook onvoldoende middelen vrij zullen komen voor het Plattelandsfonds.

Tijdens de bespreking van de beleidsbrief in november 2012 hebt u beloofd om de teksten van het voorontwerp van decreet zo vlug mogelijk af te werken en in te dienen in het Vlaams Parlement. We zijn nu drie maanden verder. Wat is de stand van zaken? Het Plattelandsfonds werd ingeschreven in het regeerakkoord van 2009. Nog een klein jaar en dan is deze legislatuur voorbij. Mogen wij ervan uitgaan dat de traagheid van dit dossier aangeeft dat er in deze legislatuur geen middelen zullen zijn voor het Plattelandsfonds?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: We hebben hier al over gesproken, minister-president. Ik zal binnenkort nog iets indienen in verband met het Plattelandsfonds.

Mevrouw Vissers, ik ben eigenlijk tegenstander van snel werk op dit punt. We moeten niet snel snel iets op papier zetten als de minister-president niet kan verzekeren dat we binnenkort middelen krijgen voor het Plattelandsfonds. Anders blijft dat een dode mus en blijven we daarover praten; de gemeenten zitten dan te wachten en ze denken dat er geld komt. We moeten de gemeenten eerst zekerheid kunnen bieden. Minister-president, ik denk dat u stilletesaan zult kunnen antwoorden op mijn vraag.

Wij zijn geen grote voorstander van de manier waarop de centen worden verdeeld. We hebben intussen het SALV-rapport (Strategische Adviesraad voor Landbouw- en Visserij) gelezen. Ik denk dat het een juistere weergave geeft van de gemeenten die recht zouden hebben op middelen uit het Plattelandsfonds.

Minister-president, u hebt tijdens de bespreking van de beleidsbrief gezegd dat er u iets aan gaat doen bij de begrotingscontrole. Mevrouw Vissers vraagt daarop wat er zal gebeuren. Daar kan ik heel goed inkomen. Maar ik kan me inbeelden, minister-president, dat u in de problemen zit met de budgetten. Enkele weken geleden werden we teruggefloten in verband met de al dan niet terugbetaling van de zonnepanelen. Dat zou nu wel moeten kunnen. Ik denk dat het een 4 miljoen euro is. Dat is ongeveer het bedrag dat u had gepland voor dat Plattelandsfonds.

Zult u bij de begrotingscontrole middelen vrijmaken voor het Plattelandsfonds? Hoeveel zal dat zijn? Blijft u op die 4 miljoen euro mikken? Wanneer wilt u het Plattelandsfonds opstarten?

Ik heb intussen een nota hieromtrent ingediend. Die zullen we over enkele weken hier kunnen bespreken.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister-president, ook wij zijn vragende partij voor het Plattelandsfonds als de agenda en de doelstellingen helder zijn. Als het fonds alleen maar dient om trage wegen te verharden – en die indruk krijgen we wel door de eerste teksten en denkoefeningen –, is dat geen goede zaak.

Een bijkomende vraag is: in hoeverre spoort het Plattelandsfonds met het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV)? Het lijkt me belangrijk om de ruimtelijke planning af te stemmen op dat Plattelandsfonds of er tenminste aan te koppelen, zeker wat betreft het verkavelen in het buitengebied. Dat is toch wel een bedreiging voor het platteland.

Hoe zit het met de fusies van gemeenten? De administratie is daar nog niet mee bezig, maar op politiek vlak beweegt er wel een en ander. Er worden links en rechts al ballonnetjes opgelaten. Worden er voor de volgende bestuursperiode al krijtlijnen uitgezet? Naar mijn aanvoelen zal dat voor 2014 niet gebeuren, maar nadien zouden de fusies in een hogere versnelling kunnen gebeuren. Of heb ik het helemaal mis?

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer Peeters, betreffende de fusie van gemeenten en de parameters van het Gemeentefonds had ik u gisteren graag gezien in de commissie Binnenlands Bestuur, maar u had wellicht andere agendaverplichtingen. Minister Bourgeois heeft daar duidelijk gezegd dat er weinig animo is voor de fusies onder de huidige voorwaarden, toch naar buiten uit. U beweert dat dit anders zou zijn. Het zal pas in de volgende legislatuur op de agenda van de regering komen.

Het regeerakkoord is over de aanpassing van de parameters van het Gemeentefonds even duidelijk als het Plattelandsfonds. Er zal een breed maatschappelijk draagvlak worden gezocht om een voorontwerp te maken zodat de parameters, of toch enkele, in de volgende legislatuur kunnen worden aangepast. Met een aantal van die parameters in het Gemeentefonds bereiken we net het tegenovergestelde van de doelstelling. Dat moet worden weggewerkt. Het is een taak van de gemeenten om initiatieven te nemen om de armoede terug te dringen. Maar momenteel worden gemeenten met armoede juist beloofd: hoe meer armoede, hoe meer middelen, nu en in de toekomst. Die parameters wegen steeds meer door na verloop van tijd. De minister van Binnenlands Bestuur heeft verteld dat hij naar een interkabinettenwerkgroep (IKW) gaat om daar tot overeenstemming te komen om dan bij de fracties te zoeken naar een zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak.

Minister-president, u zou bij de begrotingscontrole 4 tot 6 miljoen euro uittrekken voor het Plattelandsfonds. Ik volg de actualiteit en volgens mij is de begrotingscontrole nog niet gestart. Wij hopen dat u met uw knowhow en expertise middelen zult kunnen reserveren.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Ik ben absoluut niet tegen het Plattelandsfonds. Ik vind in tegenstelling tot sommige anderen dat het ontwerp van decreet best wel meevalt. Het is een goede basis.

Ik ben geen burgemeester maar wel inwoner van de Westhoek, en ik ben ook bezorgd. Ik zou ten behoeve van de vraagsteller willen opmerken dat de suggestie dat het Plattelandsfonds kan worden ingetegeld in een ‘Boulevard of Broken Dreams’ overdreven is. Het fonds werd volgens u door de regering met veel poeha aangekondigd en is daar blijven steken. Dat is de ondertoon van uw vraag. U gaat daarmee voorbij aan de budgettaire en economische realiteit.

Een collega uit uw fractie heeft de minister-president al een paar keer voor de voeten geworpen dat zijn plaat grijs draait. Dan volgden er allerlei opmerkingen over virtuele begrotingen en dergelijke en dat er veel te veel geld wordt uitgegeven.

Ja bon, laat ons consequent zijn. We kennen de budgettaire ‘contraintes’ waarin we ons bevinden. Als we het verlanglijstje van de plattelandsgemeentes zouden vervullen, dan zou het wel wat langer zijn dan enkel het Plattelandsfonds. Ze zijn ook vragende partij voor meer middelen voor waterbeheersingswerken en voor het MINA-fonds zodat de rioleringsprojecten sneller kunnen gebeuren en ze sneller kunnen voldoen aan saneringsverplichtingen en dergelijke. Ze zijn ook vragende partij voor meer middelen voor scholenbouw, voor het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA), voor rusthuizen en ga zo maar door.

De minister-president heeft naar aanleiding van de Septemberverklaring de budgettaire omstandigheden gedeut. Hij zei dat hij ook geen glazen bol had, maar dat de regering zou nagaan wat ze kon doen bij de begrotingscontrole. Alle partijen, zeker ook sp.a, staan achter het Plattelandsfonds. In tegenstelling tot bepaalde partijen in de oppositie beschikken wij niet over de gave om 1 euro tweemaal uit te geven.

Mevrouw Tinne Rombouts: Voorzitter, minister-president, ik wil me kort aansluiten bij de vraagstelling. Het feit dat het platteland nood heeft aan extra middelen is daarnet ook al in de discussie gebleken. Iedereen is bezorgd, dat werd toch door alle sprekers gezegd. Als ik één rode draad in dit verhaal hoor, hier in de commissie, dan is het de grote eensgezindheid over

het feit dat er extra middelen nodig zijn voor het platteland, of dat nu gaat via de rechtstreekse bevoegdheden waarbij door de bevoegdheidsverdeling in extra middelen wordt voorzien voor die scholen, of via het Plattelandsfonds. Het is in elk geval duidelijk dat alle collega's hier aanhalen dat er effectief extra middelen nodig zijn voor het platteland, en dat is belangrijk.

Als we de kwestie uit de vorige vraag er nog eens bij nemen, namelijk dat we weten dat op Europees niveau de middelen beperkt worden en dat ervoor moet worden gekozen om ze in te zetten op de hoogstnoodzakelijke punten, dan moeten wij als Vlaanderen onze verantwoordelijkheid nemen om het probleem van eventuele hiaten zelf op te lossen.

Ik weet inderdaad dat ook het budget moet worden nagekeken, 1 euro kan inderdaad maar 1 keer uitgegeven worden, maar als er 1 euro ter beschikking is, dan pleiten we er vanuit deze commissie eensgezind voor om die op de ene of de andere wijze voor het platteland voor te behouden. Ik vraag u daarom om dit zeker mee te nemen in de komende discussies.

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Voorzitter, minister-president, ook onze fractie is vragende partij. U moet weten dat ik uit één van de armste gemeenten van West-Vlaanderen kom, één van de drie armste gemeenten, namelijk Alveringem. De burgemeester blijft me maar vragen wanneer we de middelen zullen krijgen. We vragen u dus om te bekijken wat er budgettair mogelijk is om dit in orde te brengen. Voor ons is het heel noodzakelijk om de budgetten te krijgen.

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, ik wil ook graag vanuit mijn fractie kort reageren.

Mijnheer Vanlerberghe, het is natuurlijk de gemakkelijkste uitweg om telkens opnieuw te zeggen dat we rekening moeten houden met de budgettaire krapte. U zou ook kunnen zeggen dat het een kwestie van prioriteiten leggen is. Het Plattelandsfonds was een van de parapleedjes van het regeerakkoord in 2009. Ik stel vast dat uw fractie en uw minister liever 5 miljoen euro geven aan een bonoboproject dan aan het Plattelandsfonds. Een beetje nuanceren, alstublieft.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, dit zijn veel vragen. Ik begrijp dat er een breed front is om het Plattelandsfonds effectief te creëren, de vraag is waar we nu staan.

Mevrouw Vissers, wat het ontwerp van decreet betreft, is alles nu klaar. De teksten kunnen eerstdaags naar de Vlaamse Regering gaan. En het is juist dat er een begrotingscontrole is die nog niet werd opgestart. Dat is een momentum om deze en ook andere bezorgdheden op tafel te leggen. Ik ben niet vergeten dat dit een onderdeel is van het regeerakkoord. Ik ben niet vergeten dat heel wat gemeenten er, terecht, naar uitkijken. Maar, zoals bij alles, zeker in de politiek, zullen we bekijken waar we staan. Ik zal er tekst en uitleg over geven, wat ook het resultaat moge wezen. U moet er echter niet aan twijfelen dat ik er voorstander van ben om het te creëren en om het ook te stofferen met middelen, anders stond het ook niet in het regeerakkoord, maar er zijn ook andere verzuchtingen, die ook hier in het parlement terecht naar voren worden geschoven, denken we maar aan de scholencapaciteit en zo meer. We zullen er in de schoot van de Vlaamse Regering over spreken. Ik zal er ook verder over berichten zodat u tijdig de blijde boodschap kunt gaan verkondigen, mocht die er zijn, natuurlijk.

De voorzitter: Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Minister-president, dit is natuurlijk een heel kort antwoord. U hebt gezegd dat het ontwerp klaar is, we kijken ernaar uit dat het naar de Vlaamse Regering komt.

U zegt dat het een onderdeel van het regeerakkoord is, dat klopt. Ik wil toch even een opmerking maken ten aanzien van de heer Vanlerberghe. In de gemeenteraad is dat juist hetzelfde. Ieder jaar komt het schepencollege met zijn budget en daarin staan zelfs de meest onmogelijke dingen die het wil realiseren. Dat gebeurt om één keer per jaar de krant te halen met naam en toenaam. Wat zien we dan? We zien dat er helemaal niets gebeurt. Als ik morgen zeg dat ik een Mercedes zal kopen, dan moet ik daar het geld voor hebben. Ik moet niet tegen iedereen opscheppen dat ik die wagen ga kopen als ik het geld niet heb.

Dat geldt ook voor u, minister-president. U hebt gezegd in 2009 dat het uw paradepaardje was.

Minister-president Kris Peeters: Ik heb meerdere paarden...

Mevrouw Linda Vissers: Ja goed, het was één van uw paradepaarden als minister van Landbouw. Wij hopen allemaal dat het Plattelandsfonds er komt. Als ik de sp.a nu hoor, denk ik dat die fractie er niet echt voorstander van is om in de eerste plaats voor het Plattelandsfonds te kiezen en dat vinden wij jammer.

Ik wil u alleen maar verwittigen, minister-president. Wij hebben het goed met u voor. We zouden het heel spijtig vinden als u in 2014 terug naar de verkiezingen moet gaan met de belofte dat u werk zult maken van het Plattelandsfonds. Weet, minister-president, dat we dan niet graag zouden hebben dat de mensen zeggen: “Wie gelooft die Kris Peeters nog?”

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer Vanlerberghe, bij de opmaak van het regeerakkoord werd uitgegaan van andere financiële mogelijkheden dan de mogelijkheden die er vandaag zijn, laten we daar ook rekening mee houden. Hier zo maar plat door de bocht gaan... *(Opmerkingen van Jurgen Vanlerberghe)*

Ja, kort door de bocht en ook plat op de buik, ze gelden alle twee, in het kwadraat en op hetzelfde moment.

Minister-president, ik wil u wel nog meegeven dat ik het niet meer van deze tijd vind, anno 2013, dat iedereen zijn eigen fonds heeft. We spreken in de commissie Binnenlands Bestuur over de administratieve vereenvoudiging, over alles gemakkelijker maken. Vandaag hebben we een Gemeentefonds, een Stedenfonds en er komt een Plattelandsfonds. Het is goed dat het Plattelandsfonds start met de begrotingscontrole, maar ik meen dat we in de volgende legislatuur toch eens moeten bekijken hoe we alle fondsen die er vandaag zijn, kunnen samenvoegen om de middelen daarna aan de hand van aangepaste parameters te verdelen onder de gemeenten. Zo zou het voor iedereen heel duidelijk worden en zijn er niet langer veel verschillende fondsen en potten. Ik stel voor om alles in het Gemeentefonds te stoppen en om dan op basis van objectieve criteria een goede verdeling te maken.

De voorzitter: Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Als ik de heer Verfaillie hoor, geloof ik dat er inderdaad nog een Plattelandsfonds zal komen tegen de verkiezingen, maar dat het de bedoeling is om alles terug af te schaffen na de verkiezingen. *(Opmerkingen van de heer Jan Verfaillie)*

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, we zullen daarover spreken in het kader van de begrotingscontrole. De teksten zijn klaar, ik draag de volledige verantwoordelijkheid.

Ik dank u trouwens, mevrouw Vissers, voor het vertrouwen dat u in mij hebt en voor uw bezorgdheid dat de verkiezingen voor mij positief zullen uitdraaien. *(Rumoer)*

Ik apprecieer dat ten zeerste, maar als minister-president moet ik ook zorgen voor het nodige evenwicht. Op bepaalde momenten moet ik ook iets dat ik heel graag snel zou realiseren,

uitstellen. U weet dat er ook over de kindpremie en zo meer werd gesproken. We hebben een aantal zaken uitgesteld.

Maar goed, u kijkt samen met mij uit naar de resultaten van de begrotingscontrole. Daarna kunnen we er verder over spreken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het paardenvleeschandaal en de vragen hieromtrent aan het federale niveau - 990 (2012-2013)

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, collega's, mijn vraag is in feite een vervolg van de discussie die we vorige week in de commissie hebben gevoerd. Over het eigenlijke schandaal en de impact ervan op de Vlaamse land- en tuinbouwsector en meer bepaald op de vleessector, wil ik het niet meer hebben – het is al erg genoeg zo.

Ik las vanmorgen, minister-president, dat het bedrijf Ter Beke twee vestigingen moet sluiten en ongeveer honderd mensen economisch werkloos moet maken. Het blijft helaas uitdeinen. Het grootste probleem is natuurlijk de sensatiezucht van de media, waardoor een hele sector in een slecht daglicht komt te staan – waarmee ik natuurlijk de fraude niet wil goedkeuren.

Mijn vraag gaat een beetje meer over de communicatie die is gebeurd over de paardenvleesfraude in 2011. U hebt daarop deels geantwoord vorige week, minister-president. U zei dat u niet op de hoogte was en dat u het 's morgens in de pers hebt moeten lezen. De dag nadien las ik echter dat minister Vande Lanotte zei dat hij u de dag ervoor had ingelicht over het schandaal. Goed, dat is misschien bijkomstig. Het probleem is natuurlijk dat u in 2011 niet werd ingelicht. Dat is mijn grootste bekommernis.

Nu is het gemakkelijk om te zeggen dat de volksgezondheid niet in gevaar was, twee jaar nadien. Ik vraag me trouwens af hoe ze dat kunnen traceren, twee jaar na datum van de fraude. Mijn bezorgdheid en mijn ingehouden woede gaan nog altijd over het feit dat de federale overheid het niet nodig achtte om u als minister van Landbouw in die periode in te lichten. Als we toen waren ingelicht, was de schade voor het imago van de land- en tuinbouwsector misschien heel wat minder.

Ik begrijp ook de kronkels niet van de federale ministers. Vorige week verwees u daarnaar. Eerst zeiden ze dat ze ook niet werden ingelicht en ook van niets wisten, maar als ik alles goed heb gevolgd in de pers, zeggen nu ministers Vande Lanotte, Laruelle en Onkelinx dat ze wel degelijk op de hoogte waren. Ik vraag me af wie er liegt in dit dossier. Het is vooral belangrijk dat we hieruit lessen trekken.

Minister-president, u hebt ongetwijfeld overleg gehad met uw federale collega's over deze kwestie. Wat is er uit dat overleg gekomen? Hoe is dit kunnen gebeuren? Welke controles zijn er uitgevoerd? Wie was er op de hoogte? Was er effectief ja dan nee – al valt dat nog moeilijk te traceren – gevaar voor de volksgezondheid? En hoe kunnen we dit in de toekomst vermijden? Ik blijf me verbazen over het feit dat een parket zaken die te maken hebben met de volksgezondheid, op eigen initiatief kan verzwijgen voor de dienst Voedselveiligheid.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister-president, er zijn ongetwijfeld een aantal betreuwenswaardige elementen aan het licht gekomen. Ik wil een bijkomende vraag stellen. Een paar maanden geleden heb ik u ook al eens ondervraagd over het feit dat er in België een stijgend aantal geslachte paarden is.

U hebt toen geantwoord dat van de 200 paarden die per week zouden worden geslacht in België, er maar 40 uit België komen en dat het aantal in België geslachte paarden met 38 procent is gedaald tussen 2002 en 2011. Dat wil ook zeggen dat er 160 paarden per week afkomstig zijn uit het buitenland. We weten dat in het buitenland misschien niet altijd even streng wordt nagegaan of een paard wel mag worden geslacht of niet. De cijfers zijn wat ze zijn. 160 paarden per week komen uit het buitenland.

Minister-president, is in het overleg dat u waarschijnlijk de laatste weken hebt gehad, aan bod gekomen of de controle op invoer van slachtrijpe paarden sluitend is of eventueel beter kan en waar dan het schoentje knelt? Uiteindelijk worden toch veel buitenlandse paarden hier geslacht.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Het is risicovol omdat er twee aparte verhalen zijn in het paardenvleeschandaal. In België is er fraude geweest met paspoortcontroles. Daarop richt de vraag om uitleg zich. Vorige week hebben we het over het internationale paardenvleeschandaal gehad. Doordat ze nu samen naar buiten komen, zijn de twee in verband gebracht, alleszins in de publieke opinie.

Ik stel me de vraag of er vanuit Europa contacten en discussies zijn geweest over het Belgische paspoortenverhaal. Ook vraag ik me af of er vorderingen zijn in verband met het internationale paardenvleeschandaal. Zijn er voorstellen en zijn er al specifieke acties ondernomen vanuit Europa ten aanzien van de verschillende landen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Sintobin, zoals u zegt, hebben we daarover vorige week al eens van gedachten kunnen wisselen. Ik kan nogmaals bevestigen dat ik daarvan niet op de hoogte was. We hebben in de loop van de dag contacten gehad, onder meer met het kabinet van minister Laruelle. Ze bevestigde dat ze niet op de hoogte was omdat het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV), dat op deze economische fraude was uitgekomen en het had doorgegeven aan het parket, uitdrukkelijk van het parket de vraag had gekregen om het geheim te houden.

De verklaringen van de federale collega's moeten verder worden uitgeklaard, maar ik was in elk geval niet op de hoogte. In de loop van de namiddag heb ik de bevestiging gekregen dat de volksgezondheid niet in gevaar is gekomen, verwijzend naar de controles die het FAVV en de veeartsen in het betrokken slachthuis of de slachthuizen hebben uitgevoerd.

Dit voorval doet toch pertinente vragen rijzen. Ik heb een brief, die ik kan bezorgen aan de secretaris, gericht aan ministers Onkelinx en Laruelle, omdat we in België een vrij strenge toepassing hebben van de EU-verordening 504/2008, over de identificatie en registratie van paardachtigen. Wanneer een veulen wordt geboren, kan men de identificatie en registratie zo organiseren dat het ofwel een sportpaard ofwel een slachtpaard is. Als u het laat registreren als een sportpaard, komt het niet meer in aanmerking voor de slacht. We stellen vast dat er economische fraude is geweest: een aantal sportpaarden zijn omgeturnd tot slachtpaarden, die dus in de vlees- en voedingsketen zijn terechtgekomen.

Ik heb het nagekeken en blijkbaar werd in België in 2011 50 procent en in 2012 47 procent van de paardachtigen uitgesloten voor de slacht. Er wordt dus een niet-onbelangrijk deel als sportpaard ingeschreven. Wij hebben een heel strenge regelgeving, die verder gaat dan de Europese verordening.

Ik wil een bedenking maken. Er is economische fraude gebeurd door van de sportpaarden slachtpaarden te maken, en die wordt door het parket vervolgd. Dat heeft niet tot gevolg dat de volksgezondheid in gevaar komt, omdat de controles in onze slachthuizen en door het FAVV voldoende duidelijk zijn, in verband met zieke dieren en dieren die producten bevatten die niet in de voedselketen mogen komen. Moeten we niet eens nadenken over die registratie

en het opdelen in sportpaarden en slachtpaarden, vanuit die invalshoek? De heer Ceyskens heeft dit probleem vorige keer ook aangesneden. Het is een heel interessante discussie, ervan uitgaande dat het aanleiding geeft tot economische fraude, tot gesjoemel met de identificaties. De volksgezondheid is natuurlijk de alfa en de omega. Als er een risico aan is verbonden, moeten we dat zeker bovenaan de agenda zetten.

Maar ik denk dat dit duidelijk moet worden bekeken, vandaar mijn schrijven aan de betrokken ministers, want dit heeft afgeleide effecten. U krijgt een kopie van deze brief. Aangezien die sportpaarden tot onze grote spijt niet in aanmerking komen voor de slacht, heeft dit een negatief effect op de verwaarlozing van paarden. Men laat die paarden staan waar ze staan, het kost meer om ze op een professionele manier met een spuitje van de veearts af te voeren naar het vilbeluik. Dit kost allemaal extra, met als gevolg dat men de dieren laat lopen wat tot verwaarlozing leidt. Wij moeten dan initiatieven nemen om die verwaarloosde paarden op te vangen, wat weer geld kost.

Er is heel veel voor te zeggen om dat in alle sereniteit eens te bekijken, met de volksgezondheid bovenaan. Vanaf het moment dat er een risico is dat de volksgezondheid in gevaar komt, moeten we dat bekijken, want daar mogen en moeten we niet soepel mee omspringen.

Ik heb nog een tweede bedenking over dit dossier. Men heeft het al vermeld en collega Sintobin heeft er ook al naar verwezen, namelijk het geheim van het onderzoek. Er is het vooronderzoek van het parket – waar ik veel respect voor heb – maar als volksgezondheid aan de orde is, moeten we toch eens goed nadenken. Heeft het geheim van het onderzoek voorrang op de volksgezondheid? Ik vind dat dit niet kan. En wie gaat in zo'n situatie bepalen dat de volksgezondheid op een bepaald moment toch een issue is, toch een betrokkenheid? Ook daar moeten en kunnen we verder over spreken, en met de federale collega's verder het debat aangaan.

Het Europese dossier is natuurlijk van een andere orde. Het vinden van paardenvlees wanneer het rundvlees moet zijn, of varkensvlees in plaats van rundvlees, er is heel wat mogelijk. Het is godzijdank niet zo, collega Sintobin, dat Ter Beke twee fabrieken gaat sluiten, maar ze worden wel on hold gezet met tijdelijke werkloosheid. U ziet hoe gevoelig volksgezondheid en voedsel is, en terecht. De consument remt direct op de vier wielen vanaf het moment dat er geruchten zijn.

Dit is mijn antwoord op uw vraag. Ik ga ervan uit dat ook de federale collega's dit ter harte nemen, dat ze ook naar aanleiding van mijn brief daarover verder van gedachten zullen wisselen. Ik zal deze commissie daar natuurlijk ook over informeren.

De heer Stefaan Sintobin: Nog een korte reactie. U hebt natuurlijk gelijk, maar ik vind het alleen maar spijtig dat als er economische fraude wordt gepleegd in de landbouw door enkelen, dan direct de gehele sector onder druk komt. Ik heb dit vorige week trouwens ook al gezegd. Als de volksgezondheid in gevaar is, wordt het nog erger. Als er in andere sectoren economische fraude is, ik denk bijvoorbeeld aan de sector van de staalnijverheid, dan wordt niet de gehele sector benadeeld. Dat is natuurlijk een probleem.

Ik blijf nog altijd bij mijn standpunt, en u volgt dit ook, ik begrijp niet goed waarom FAVV direct naar het parket is gestapt. Ik zeg niet dat men direct naar het grote publiek moet gaan, maar ik zou het toch normaal vinden dat in dit geval de minister van Landbouw wordt ingelicht. Ik begrijp niet goed op welke basis FAVV dit zelf beslist. Ik vind het een eigenaardige kronkel om naar het parket te stappen, en niet naar de bevoegde minister. U hebt gelijk, en ik steun dat natuurlijk, het kan ook niet bij gevaar voor de volksgezondheid, want als men naar het parket stapt, kan men nog niet weten of de volksgezondheid al of niet in gevaar is. Dit lijkt me heel eigenaardig, en het kan volgens mij inderdaad niet dat het geheim van het onderzoek voorrang heeft op de volksgezondheid.

Nog een bijkomende vraag, ik denk dat ik gelezen heb dat naar aanleiding van die verschillende schandalen er in bepaalde lidstaten, meer bepaald Duitsland en Frankrijk, een roep was voor extra labeling van producten. Hoe staat u tegenover extra labeling?

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik heb nog geen duidelijk antwoord gekregen op mijn vraag hoe het nu eigenlijk zit met uw eventuele voorstellen om de controle op buitenlandse paarden even streng te maken of te verstrengen zodat we daar toch wat zekerheid over hebben. Is dit in het overleg ter sprake gekomen? Worden er met collega's initiatieven genomen om onze strenge regels op te leggen aan het buitenlands circuit?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik wil alleen nog weten of er vanuit Europa effectief ook contacten worden gelegd naar het verhaal dat we hier nu kennen. Hebt u daar zicht op? Of worden er eerder contacten gelegd met het federaal niveau? Heeft dit ook complicaties en wordt het in zijn totaliteit bekeken of niet?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Die buitenlandse paarden worden op dezelfde manier behandeld als de Vlaamse of Belgische paarden, zeker als dat zich situeert binnen Europa. Maar dat is een bijkomend element. Wanneer iedereen de Europese verordening toepast, is er geen enkel probleem, maar wij passen die strenger toe. Alles wat er vanuit het buitenland hier wordt binnengebracht, wordt gecontroleerd zoals de Vlaamse paarden. Maar ik ga er wel van uit dat daar meer sportpaarden bij zitten, want hier in Vlaanderen zijn die sportpaarden per definitie uitgesloten.

Collega Rombouts, wat Europa aangaat, ik heb vorige week geantwoord dat er overleg is, en dat het FAVV en de betrokken federale instanties dit van nabij volgen. Wij zitten met onze bevoegdheden daar iets verder vandaan, maar wij volgen dit natuurlijk wel op vanuit de tweede linie. Wij volgen de economische schade en alle merkbare afgeleide effecten op, en Ter Beke is daar al een heel concreet element van.

Ik ben zeer voorzichtig en in principe terughoudender voor bijkomende etikettering, tenzij nogmaals het de volksgezondheid en het inlichten van de consument ten goede komt, als het effectief een toegevoegde waarde heeft. Maar dit moet eerst heel duidelijk worden bewezen vooraleer we die richting inslaan. Want men kan op een bepaald moment zoveel etiketteren dat dit een averechts effect heeft, of niet het beoogde effect.

Wat Europa betreft, collega Rombouts, als er nieuwe elementen zijn, zal ik u die graag bezorgen. Maar bij mijn weten zijn die – buiten wat ik vorige week heb gezegd – er niet op dit moment.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■